

Best Practice: การพัฒนาระบบป้องกันและลดอัตราการติดเชื้อระบบทางเดินปัสสาวะจากการคาสายสวน
ปัสสาวะ (CAUTI Prevention Model)

หอผู้ป่วย : ตึกผู้ป่วย 1 โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชตะพานหิน

1. ชื่อผลงาน (Title)

"Safe Foley, Zero CAUTI : นวัตกรรม "4P-Safe Care" สู้ตึกผู้ป่วยไร้การติดเชื้อระบบทางเดินปัสสาวะ
จากการคาสายสวนปัสสาวะตึกผู้ป่วย 1

2. หลักการและเหตุผล (Background & Rationale)

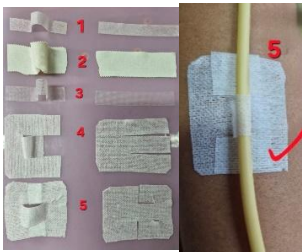
การติดเชื้อระบบทางเดินปัสสาวะจากการคาสายสวนปัสสาวะ (CAUTI) เป็นปัญหาสำคัญระดับโรงพยาบาลที่ส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยของผู้ป่วย เพิ่มระยะเวลาวันนอน และภาระค่าใช้จ่าย ในปีงบประมาณ 2568 ตึกผู้ป่วย 1 พบอัตราการติดเชื้อระบบทางเดินปัสสาวะจากการคาสายสวนปัสสาวะ (CAUTI) สูงถึง 1.52 ต่อ 1,000 วันคาสายสวน (เกินเป้าหมาย < 1.0) หน่วยงานจึงได้วิเคราะห์สาเหตุและหาแนวทางป้องกัน แก้ไขปัญหา โดยบูรณาการเครื่องมือและนวัตกรรมหน้างาน 4 ด้าน "4P-Safe Care" ได้แก่ P1: Pop-up alert system ระบบเตือนภัยดิจิทัล/เสียง, P2: Place for hygiene management การจัดการสิ่งแวดล้อมข้างเตียง, P3: Product innovation (Medi pore securing) การคัดเลือกวัสดุอุปกรณ์ที่เหมาะสม , และ P4: Picture-based control สื่อสารด้วยภาพ (Visual Control) เพื่อขับเคลื่อนให้เกิดวัฒนธรรมความปลอดภัยอย่างยั่งยืน

3. วัตถุประสงค์ (Objectives)

1. เพื่อลดอัตราการติดเชื้อระบบทางเดินปัสสาวะจากการคาสายสวนปัสสาวะให้น้อยกว่า 0.76 ต่อ 1,000 วันคาสายสวน
2. เพื่อป้องกันภาวะแทรกซ้อนทางผิวหนังและการบาดเจ็บจากแรงดึงรั้งของสายสวน (เช่น แผล Bleb, สายพันงอ)
3. เพื่อสร้างมาตรฐานการปฏิบัติงาน (Standard Nursing Practice) ในการดูแลสายสวนปัสสาวะที่บุคลากร ญาติ และผู้ป่วยเข้าใจตรงกัน

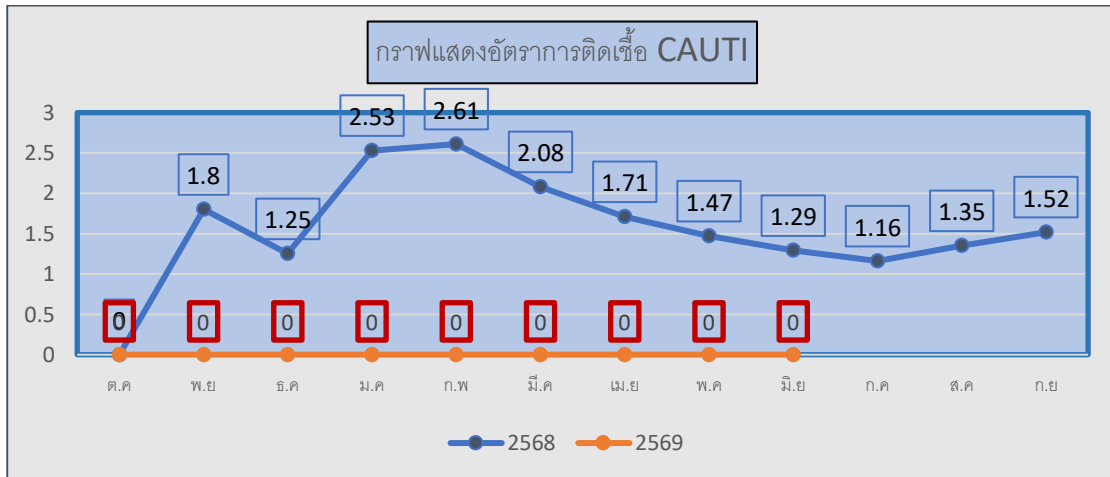
4. ขั้นตอนการดำเนินงานและการปฏิบัติ (Key Interventions & Implementation)

กำหนดแนวทางปฏิบัติตามหลัก 4P-Safe Care ดังนี้

หลักการพัฒนา	รายละเอียดการปฏิบัติ	จุดเด่น / ข้อดี
1. ระบบแจ้งเตือนและประเมินซ้ำ (Pop-up Tracking) 	สร้างระบบ Pop-up แจ้งเตือนวัน/เวลาที่ใส่สายสวนปัสสาวะบนระบบสารสนเทศ เพื่อกระตุ้นให้ทีมแพทย์และพยาบาลประเมิน "ข้อบ่งชี้ในการคาสายสวนปัสสาวะต่อ" และถอดสายสวนออกให้เร็วที่สุด	ลดระยะเวลาการคาสายสวนโดยไม่จำเป็น (Unnecessary catheterization) ซึ่งเป็นสาเหตุหลักของการติดเชื้อ
2. จัดระเบียบอุปกรณ์ข้างเตียง (Bedside Basket & Urine Draining) 	จัดเตรียมชุดเทปัสสาวะเฉพาะเคส พร้อมทำ "ตะกร้าแขวนใต้เตียง" จัดเก็บกระปุกสำลีแอลกอฮอล์และอุปกรณ์ทำความสะอาดให้เป็นระเบียบ หยิบใช้ง่าย	ป้องกันการวางสิ่งปนเปื้อน เรียงราย อำนวยความสะดวกในการทำความสะอาดรอบรอยต่อตามหลัก Aseptic technique อย่างเคร่งครัด
3.. นวัตกรรมการยึดตรึงสาย (Medi pore Stabilization) 	เปลี่ยนจากการใช้พลาสติก Micropore/Transpore ที่หลุดง่ายและเกิดตุ่มน้ำ (Bleb) มาใช้ Medi pore ที่มีความยืดหยุ่นสูง ติดแน่น ระบายอากาศได้ดี	ลดการดึงรั้งของสายสวน ลดอุบัติการณ์สายพับงอ และป้องกันแผลกดทับ/ตุ่มน้ำบริเวณผิวหนังหน้าขาหรือท้องน้อย
4. สื่อสารด้วยภาพ ณ จุดดูแล (Visual Control) 	จัดทำป้าย Visual Control สรุปข้อควรปฏิบัติสั้นๆ เข้าใจง่าย (เช่น ห้ามยกถุงสูงกว่ากระเพาะปัสสาวะ, การดูแลความสะอาด) ติดไว้ที่หัวเตียง	สร้างความตระหนักรู้ร่วมกันทั้งทีมพยาบาล ผู้ป่วย และญาติ ทำให้ปฏิบัติถูกต้องตรงกันตลอด 24 ชั่วโมง

5. ผลลัพธ์การดำเนินงาน (Key Outcomes)และความคุ้มค่า (Results & Outcomes)

- ผลลัพธ์เชิงปริมาณ : อัตรา CAUTI ลดลงจาก 1.52 เหลือ < 0.76 ต่อ 1,000 วันคาสายสวน (บรรลุเป้าหมาย)



- ผลลัพธ์เชิงคุณภาพ:
 - เกิดมาตรฐานการปฏิบัติงานทางพยาบาล (Standardized Care Bundle) ที่ชัดเจน
 - ทีมบุคลากรมีความตื่นตัวและมีส่วนร่วมในการทำ Audit การดูแลสายสวนร่วมกันทุกวัน
 - ลดอุบัติการณ์การเกิดแผลฟองใส (Bleb) และการหลุดเลื่อนของสายสวนฯ
 - เพิ่มความพึงพอใจของญาติและผู้ป่วยจากการได้รับบริการที่สะอาดและปลอดภัย

6. ปัจจัยแห่งความสำเร็จ (Success Factors)

1. **Team Engagement:** ความร่วมมือร่วมใจของทีมสหวิชาชีพ ทั้งแพทย์เจ้าของไข้ พยาบาลวิชาชีพ ผู้ช่วยเหลือคนไข้ (NA)
2. **Empowerment :** การมอบหมายหน้าที่และสร้างความตระหนักให้ผู้ช่วยเหลือคนไข้ (NA) มีส่วนร่วมในการสังเกตและรายงานความผิดปกติ
3. **Data-Driven:** การใช้ข้อมูลจริงในงาน (Audit) มาทบทวนและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง
4. **Patient & Family Centered Care:** การดึงญาติและผู้ป่วยให้เข้ามามีส่วนร่วมในการสังเกตผ่าน Visual Control
5. **Continuous Improvement:** การปรับเปลี่ยนวัสดุอุปกรณ์ (เช่น เปลี่ยนพลาสติกมาเป็น Medi pore) จากการสะท้อนปัญหาในงานจริง (Feedback loop)

7. การขยายผลและยั่งยืน (Spread & Sustainability)

- นำชุดกิจกรรมทั้ง 4 ข้อ บรรจุเป็น **Orientation Program** สำหรับพยาบาลใหม่และบุคลากรที่ย้ายมาปฏิบัติงานในหอผู้ป่วย
 - ถอดบทเรียนและเสนอขยายผลแนวปฏิบัตินี้ไปยังหอผู้ป่วยอื่นๆ ภายในโรงพยาบาลเพื่อยกระดับคุณภาพความปลอดภัยในระดับองค์กรต่อไป
-